

nutí, brojí pouze proti výroku žal. úřadu, že Dr. P. a jeho manželka nebyli v čas svého úmrtí čl. státními občany, snaže se dovoditi pravý opak. Jest tedy na sporu toliko čl. státní občanství Dra Frant. P. a jeho manželky.

Státní občanství jest právní svazek spojující občana se státem, jehož svrchované moci jest podroben. Osoba taková, jsouc pak členem státního svazku, jest účastna všech výhod a práv, jež stát svým občanům zaručuje.

Aby mohl býti st-l legitimován ke stížnosti proti rozhodnutí, jednajícímu o státním občanství Dra P. po rozumu § 2 zák. o ss, musil by alespoň tvrditi, že jest tu určitý přímý vztah mezi státním občanstvím Dra P. a jeho vlastním státním občanstvím a že pro tento vztah porušeno bylo nař. rozhodnutím i právo na jeho vlastní státní občanství. Musil by tedy tvrditi, že rozhodnutím o státním občanství Dra P. byl sám dotčen ve svém státním občanství. Toho však st-l ani slovem nečiní, jmenovitě nenamítá, že by byl sám osobou, která by ex lege sledovala Dra P. v jeho státním občanství. Jest sice pravda, že st-l má — jak tvrdí — určitý finanční zájem na tom, aby Dr. P. byl čl. státním občanem, než pouhý takový zájem podle toho, co právě dovozeno, nestačí.

Bylo proto stížnost podle § 2 zák. o ss zamítnouti jako bezdůvodnou, poněvadž nař. rozhodnutím nebylo porušeno subj. právo st-lovo.

Č. 11.139.

Domovské právo. — Církevní věci. — Školství:
I. * Definitivní úředník židovské náboženské obce, který byl ve smyslu § 14 zák. č. 57/1890 ř. z. ustanoven zástupcem rabína, není již z tohoto důvodu definitivním duchovním ve smyslu § 10 domovské novely č. 222/1896 ř. z. — II. * Učitel židovského náboženství na veřejné škole národní, ustanovený židovskou náboženskou obcí, není definitivně ustanovenou veřejnou osobou učitelskou ve smyslu § 10 domovské novely č. 222/1896 ř. z.

(Nález ze dne 14. března 1934 č. 3067.)

V ě c: Dr. Rubín F. v M. proti zemskému úřadu v Brně o domovské právo.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Zem. úřad v Brně vyslovil nař. rozhodnutím v postupu instancí, že st-l nenabyl před 1. lednem 1910 domovského práva na území města M. podle § 10 zák. z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z. a to ani jako zástupce rabína ani jako učitel náboženství mojžišského. Výrok, že domovského práva před rokem 1910 nenabyl jako zástupce rabína, odůvodnil tím, že v dekretu židovské obce z 12. června 1908, kterým byl st-l za zástupce rabína jmenován, není jmenování to označeno jako definitivní a že tedy podle § 6 služ. řádu náboženské obce židovské

mohla nastati definitivně teprve po 3letém provisoriu. Že domovského práva nenabyl st-l jako veřejný učitel náboženství definitivně ustanovený, odůvodnil žal. úřad tím, že st-l byl na středních školách ustanoven vždy na jeden rok za remuneraci a že na národních školách byl pověřen vyučováním pouze náboženskou obcí a že tedy nebyl dosud ustanoven školskými úřady definitivním učitelem.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí uvažil nss toto: — — —

Žal. úřad založil své rozhodnutí na tom, že st-l nenabyl domovského práva v M. před 1. lednem 1910 podle § 10 dom. novely z r. 1896 ani jako zástupce rabína, ani jako učitel náboženství mojžíšského. V prvním směru odůvodňuje úřad svůj výrok tím, že v dekretu židovské obce z 12. června 1908 nebyl st-l ustanoven jako definitivní zástupce rabína a že tedy podle § 6 služ. řádu pro židovskou náboženskou obec v M. nutno považovati ustanovení to za provisorní a že st-l mohl ve vlastnosti zástupce rabína definitivy nabýti teprve po 3letém provisoriu, tedy až po 1. lednu 1910.

Stížnost proti tomu namítá, že st-l byl potvrzen v roce 1908 okr. hejtmanstvím jako zástupce rabína a že nabyl tím domovského práva a že poněvadž byl již od roku 1903 definitivním úředníkem obce židovské a sice jako učitel náboženství, že nebyla dána možnost jmenovati ho ještě jednou definitivně jako zástupce rabína. Náhledu stížnosti nelze přisvědčiti.

Podle § 10 zák. z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z. nabývají definitivně ustanovení duchovní domovského práva v obci, ve které jim bylo přikázáno jejich stálé úřední sídlo. Jest tedy zkoumati, zda, resp. kdy se stal st-l jako zástupce rabína definitivně ustanoveným duchovním.

Podáním z 11. května 1908 oznámila židovská náboženská obec okr. hejtmanství v M., že pověřila st-le vykonáváním rabínské funkce, jakož i k vyučování náboženství israelitského na středních školách. Podání to bylo vzato na vědomí jmenovaným úřadem výnosem z 5. června 1908 ve smyslu § 14 zák. z 21. března 1890 č. 57 ř. z. jako oznámení o zřízení zástupce rabína. §§ 27 a 28 statutu náboženské obce židovské v M. obsahují ustanovení o zástupci rabína a o náležitosti tohoto ustanovení. Jednalo se tu tedy o jmenování k určitému úřadu, na který ve statutech zvláště je pamatováno a dlužno na jmenování to nahlížeti s hlediska předpisů služebního řádu této obce. Podle § 6 služ. řádu může býti jmenování ihned definitivním, aneb může se státi po provisoriu jednoho až 3 let; není-li v jmenovacím dekretu jmenování uvedeno výslovně jako definitivní, platí jmenování jako provisorní. Podle dalšího ustanovení tohoto paragrafu, obstarává-li definitivní zřízenec obci takové služební úkony, ke kterým není povinen podle služebních instrukcí jemu udělených, jest k němu hleděti jako k provisorně ustanovenému; konečně stanoví tento paragraf, že kumulace dvou systemisovaných míst není přípustná.

Z těchto ustanovení tudíž plyne, že stanovy obce znají a připouštějí zvláštní úřad (místo) zástupce rabína a že tedy o něm jako o každém jmenování platí všechna ustanovení § 6 služ. řádu.

St-1 nikdy ani netvrdil, že jmenování jeho tímto zástupcem bylo v dekretu výslovně prohlášeno definitivním. Nestalo-li se však tak, pak podle ustanovení tohoto řádu bylo jmenování ono zásadně provisorním, a mohlo přejíti v definitivní po době 1—3 let. St-1 také netvrdil, že se takovým v této době (po jmenování) stalo, jmenovitě že se takovým stalo před 1. lednem 1910; proto právem žal. úřad vyslovil, že tímto jmenováním st-1 definitivním se nestal; tvrdí-li dále úřad, že se jmenování definitivním nestalo ani do dalších 3 let, bylo by věci stížnosti, aby se proti tomu bránila příslušnými, přesně provedenými námitkami, což však stížnost nečiní.

Je-li však podle stanov obce přípustný zvláštní úřad zástupce rabína, pak podává se z toho již sama bezdůvodnost námitky stížnosti, že byl-li st-1 v roce 1903 jmenován definitivním učitelem náboženství, již proto také bylo jeho jmenování zástupcem rabína definitivním.

V druhém směru žal. úřad vyslovil, že st-1 nenabyl domovského práva před rokem 1910 ani z důvodu, že byl definitivním učitelem, a odůvodnil výrok ten tím, že st-1 byl na středních školách ustanoven jen na jeden rok s renumerací a že na obecných školách byl vyučováním pověřen pouze náboženskou obcí, takže nebyl ustanoven školskými úřady definitivním učitelem. I tento náhled úřadu shledal nss správným.

Že st-1 na středních školách byl ustanoven vždy na rok, není sporno a proto již z této okolnosti samotné jest zřejmo, že domovského práva podle § 10 novely k domov. zák. nemohl nabýti z důvodu tohoto působení na středních školách, poněvadž tu nešlo vůbec o ustanovení definitivní.

Pokud pak se týče působení st-lova jako učitele náboženství na školách obecných, není sporu o tom, že st-1 úřad ten vykonával z uložení své náboženské obce, opřeného o ustanovení zák. z 25. května 1868 č. 48 ř. z. a zák. ze 14. května 1869 č. 62 ř. z.

Podle těchto zákonů ponecháno jest opatřovati vyučování náboženství příslušným církvím (resp. náboženským obcím) a přísluší obstarávání, řízení a bezprostřední dozor nad vyučováním náboženství na veřejných národních školách příslušné církvi neb náboženské společnosti (§ 2 zák. č. 48/68 a § 5 zák. č. 62/69). Podle odst. 4 § 5 zák. č. 62/1869 ř. z. mají se opatření církevních vrchností o vyučování náboženství oznámiti správci školy. Podle toho je povolání k vyučování náboženství spíše vnitřní záležitostí církevních neb náboženských společností, na které též ustanovení o jmenování ostatních veřejných učitelů použiti nelze. Proto také není povolání k takovému úřadu ani s hlediska § 10 novely k domov. zák. totožné s ustanovením ve školských službách příslušnými školskými úřady.

Že by st-1 byl býval definitivně ustanoven učitelem náboženství na veřejných školách národních školskými úřady ani stížnost netvrdí; stížnost hájí pouze právní náhled, že st-1 nabyl definitivy od oné korporace, která obstarává po zákonu vyučování náboženství mojžišského na školách. Tato definitiva však není definitivou veřejného učitele, jakou má

na mysli cit. ustanovení dom. zák. Okolnost, že st-1 učil určitému předmětu na školách, nezakládá ještě definitivní poměr veřejného učitele, poněvadž právě učil st-1 předmětu tomu jen z mandátu své náboženské obce, která zvláštním ustanovením zákona k tomu byla oprávněna.

Poněvadž se tedy st-1 nestal ani definitivně ustanoveným veřejným učitelem před 1. lednem 1910, nemohl před tímto dnem nabýti domovského práva v obci svého působistě.

Č. 11.140.

P o š t a. — V y v l a s t n ě n í: * Ustanovení § 8 odst. 1 a 2 zák. č. 33/1922 Sb. o užití dopravních cest a nemovitostí pro telegrafy se nevztahuje na zařízení, jež provádí vlastník pozemku nebo správa veřejného statku ve svém pozemku, jehož je použito pro telegraf.

(Nález ze dne 14. března 1934 č. 4952.)

V ě c: Hlavní město Praha (mag. r. Dr. Ant. Kníže) proti zemskému úřadu v Praze (za zúč. státní telegrafní správu vrch. mín. kom. Dr. Václ. Patera) o položení dálkového telefonního kabelu Praha-Pardubice a radiokabelu Český Brod-Liblice-Poděbrady.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Vyhláškou z 21. dubna 1931 zahájil zem. úřad v Praze podle § 9 zák. z 27. ledna 1922 č. 33 Sb. ediktální řízení o návrhu mín. pošt na kladení dálkového kabelu v trati Praha-Pardubice a radiokabelu v úseku Český Brod-Liblice-Poděbrady a určil místní šetření na dny 11., 12., 13. a 15. května 1931. Na základě tohoto místního šetření povolil žal. úřad nař. rozhodnutím položení obou kabelů a stavbu příslušných kabelových studní a zamítl požadavek zástupců rady a magistrátu hl. m. Prahy, aby poštovní správa i budoucí zařízení obecní ve veřejném statku ve správě obce pražské (vodu, kanalisaci, plyn, elektroved) zabezpečovala svým nákladem proti účinkům, které by plynuly z existence projednávaného kabelu, jelikož není zákonem odůvodněn. Tento výrok odůvodněn takto: Zástupci hl. m. Prahy opírali svůj nárok o ustanovení § 3 odst. 4 zák. č. 33/1922 Sb., považující povinnosti v cit. paragrafu uvedené pro správu veřejného statku za výjimečné, které nemohou býti jednostranně rozšiřovány. Naproti tomu třeba uvážiti, že kolise zájmů správy veřejného statku a správy pošt a telegrafů, řešené v §§ 3 a 4 cit. zák., týkají se zařízení správy pošt a telegrafů již stávajících, kdežto § 8 cit. zák. řeší rozpory vznikající z ochrany zařízení správy pošt a telegrafů a ochrany jiných zařízení postupně zřizovaných. Z ustanovení odstavců I. a II. cit. § 8 plyne zcela nepochybně přednostní právo zařízení dříve stávajících, a nejsou ustanovení o rozsahu těchto přednostních práv nijak dotčena ustanoveními § 3 odst. 4 cit. zák., zákonodárcem úmyslně odděleně uvedenými, protože se vztahují na jiné skutkové podstaty.